Peis i alle rom

Vi synes helt klart det er koselig med peis. Enten den er i stuen, på soverommet, på badet eller på kjøkkenet gir den oss ekstra hverdagsglede.

TEKST **ELDRID OFTESTAD** // FOTO **PRODUSENTENE**

Vi vil ikke lenger bare ha peis eller vedovn i stuen, men også gjerne på kjøkkenet, badet og på soverommet. Denne peisen, som er kombinert med kleberstein er fra Contura. og er plassert i en romslig entré.

Det er ikke bare for varmens skyld at vi skaffer oss peis. President Trond Ramsøskar i Norske interiørarkitekters og møbeldesigneres landsforening, mener at peis er en del av det urnorske eller den nordiske kulturen.

– Fascinasjonen for levende flammer ser vi ikke i andre land. Det påvirker oss, og det viser seg at en peis høyner statusen på en bolig på linje med en balkong.

Han mener også at det er blitt mer in med peis på badet.

– Vi vil ha spa-kulturen inn i hjemmet, og vi er opptatt av å trives på badet. Da er en peis midt i blinken. En biopeis kan egne seg her, fordi den gir flammer helt uten ved og pipe.

Ifølge Ramsøskar kommer ikke peisen på badet til å erstatte peisen i stuen og på kjøkkenet.

– På 80-tallet ble det vanlig med peis på kjøkkenet. Da skulle vi ha kjøkken med stort langbord, og peisen skulle være en integrert del. Da minimalismen begynte å prege folks interiørvalg og kjøkken og stue gikk mer i ett, ble det ikke lenger så populært med kjøkkenpeis.

Ramsøskar forteller at du sjelden ser peiser i oppganger eller inngangsparti.

– Det sier mye om rollen til peisen at vi plasserer den i oppholdsrom. Men vi burde kanskje nettopp plassere den i en oppgang, siden det er der ofte hovedkilden for varmen i en bolig ligger.

Hva med å starte frokosten på kjøkkenet til knitring fra en peis? Vedovnen på bildet er en Jøtul F373.

KJØKKENET

Peisvarme til måltidene

- Skaff deg så liten peisovn som mulig, hvis du ikke har så stort kjøkken. Kjøkkenet er veldig ofte et varmt rom.
- Åpen peis er bedre enn lukket, fordi den ikke avgir så mye varme.
- En peisovn forbruker 15-20 kubikkmeter luft i timen, mens en kjøkkenvifte forbruker 7-900 kubikkmeter luft. Dermed vil naturlig pipetrekk tape mot kjøkkenviften, så det kan bli vanskelig å få det til å brenne og vil også kunne gi mye sot på glassene.
- For å kompensere for kjøkkenviften, bør du plassere en røykgassvifte på pipetoppen.
- Når du åpner døren til en lukket peisovn, kan man risikere at det kommer ut mye sot og røyk på grunn av undertrykk. Slå derfor av kjøkkenviften før du åpner peisdøren.

SOVEROMMET

Ekstra romantikk

• Har du et stort soverom, vil en peisovn være gunstigst, siden den avgir mye varme. Generelt har en peisovn en varmeutvikling på 3000–7000 watt.
• Det er romantisk med åpen ild, men det er viktig at du passer på å slukke ilden før du sovner.
• Hvis du har lyst til å ha en biopeis, bør du være ekstra nøye når du heller i bioetanol i metallbeholderen. Hvis metallbeholderen fremdeles er varm eller det er igjen noen flammer, kan det eksplodere.
• Gasspeis er et bedre alternativ på soverommet. Den finnes i mange varianter – både som avgir varme og ikke. Flammebildet er fint, men noe monotont.

Kilde: Terje Strøm, Kakkel & Peis Spesialisten Drøbak.

Peis på soverommet gir både stemning og varme, som Quadro vedovn fra Nordpeis.

Det mest vanlige fremdeles er å ha peis i stuen. Men en biopeis kan også plasseres på et romslig baderom. Modellen Lunanor M1 er fra Biopeis.

BADET

Spastemning med glød

• Skal du ha peis på et bad, bør rommet være av en viss størrelse.
• Siden det er fukt på et bad, er det store sjanser for at peisovnen vil ruste hvis den er laget av støpejern.
• Som på kjøkkenet vil en baderomsvifte trekke veldig mye mer luft enn en peisovn. Det er derfor lurt å plassere en røykgassvifte på toppen av pipen hvis du har peis med pipe på badet.
• Det kan være vel så gunstig med en biopeis eller gasspeis på badet. Husk at peisen må være testet og godkjent, og at du aldri må fylle på biobrensel hvis peisen allerede har vært i bruk og er varm.

> *«Noen vil ha peis på kjøkkenet, men det er ennå ikke blitt så vanlig med peis på badet»*
>
> MARIUS GJERMUNDSEN

Markedssjef Marius Gjermundsen i Jøtul forteller at flertallet fremdeles vil ha peis i stuen.

– Noen vil ha det på kjøkkenet, men det er ennå ikke blitt så vanlig med peis på badet. Vi ser det på messer og i interiørblader, men de fleste har ikke så store bad at dette lar seg gjøre, sier han.

Når strømprisene øker, kjøper flere folk peis.

– Dessuten ser vi på peisen som et møbel og er opptatt av at den skal gli inn i resten av interiøret. Tall fra Statistisk Sentralbyrå viser at det er nok av peiser og ovner i norske hjem. I årene 2006 til 2009 hadde hele 72 prosent av landets husholdninger muligheten til å fyre med ved. Men vi er mer opptatt av peiskos på hytta enn hjemme.

De første peisene i Norge ble ifølge Store Norske Leksikon innført på 1700-tallet, og de erstattet åren som var et åpent bål midt på gulvet og et hull i taket. Det ble laget pipe, og på grunn av steinen i selve peisen ble varmen magasinert.

Fra 1930-årene ble det mer vanlig å bruke peisen som et hyggeelement, som vi fortsatt ser i dag. ■